

a. basaltblokkenwerf b. nieuw kalkpakhuis c. waterpad d. molensteenmagazijn e. wagenloods
f. bergplaats tufsteen g. stoomtrasmolen h. kalkschuur j. kalkschuur k. waterpad m. overtuin van Trip

Hendrik Trip dreef, samen met medevenoot Peter Verwins (een bierbrouwer en smid uit Venlo) een lucratieve handel in steenkool, tras, tufsteen en Belgische kalk. Ze hadden zes eigen schepen. De Eenzaamheid (188 ton), La belle Alliance (156 ton), Wilhelmina (128 ton), De Marcurius van Utrecht (106 ton), Alexander Willem (77 ton) en De Frühling (77 ton).

Hendrik Trip had in 1820 de scheepswerf 'De Verloren Zoon' gekocht met bijbehorend woonhuis gelegen aan de Helling. De naam van de werf werd omgedoopt in Rijnenburg en na 1880 verplaatst naar het noordelijkste gedeelte van het terrein. Het woonhuis werd in 1897 vervangen door een pand waar per 1920 Westraven een befaamde wandtegfabriek vestigde.

Na het overlijden van Hendrik trad Verwins uit de zaken en werd de firma voorgezet door zoon Johannes Trip en diens halfbroer Willem Klaassen onder de naam De Erven Trip. Er werd een succesvolle beurtvaart op Mannheim geopend waarbij hoofdzakelijk tufsteen werd betrokken van langs de Rijn wonende boeren.

Naast een belangrijke handel in Belgische kalk werd een beduidende handel in steenkolen van Luik naar de Hollandse steden gedreven. De branderijen te Weesp, Schiedam en vele industriële ondernemingen als suikerraffinaderijen, lakmoesfabrieken enz. betrokken al hun benodigdheden van het huis Trip & Verwins.

Advertentie in 1873:

Naar keuze leverantie per schip of per spoor... Erven TRIP: Leveranciers van tufsteen, tras, schelp, steenkalk, steenkolen, portland-cement, gips, muurtegels, pannen, plavuizen, metselstenen, etc. Eigenaar van bazalt- en steengroeven te Remagen a/d Rijn en van 6 schepen.

Stichting HKTH 17-02-2015 info@hkth.nl

Theekoepel in de overtuin van het woonhuis van Trip a/d Helling

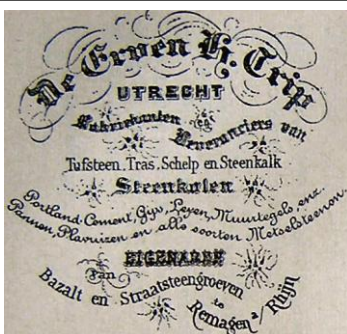

1840: scheepswerfje 'De verloren Zoon' met schip: 'De Vrouw Mary'. Enige jaren later wordt dit pand een van de kalkschuren en wordt de scheepsreparatie en onderhoud voortgezet op het noordelijkste gedeelte van het terrein

Tekst UTRECHTSCHЕ STOOM TRAS MOLEN
nog zichtbaar op de schuur waarin deze stond opgesteld

Plaatsing van een stoomwerktuig,
van 12 PK met 1 ketel, ten
behoef van een maal en stamp -
trasmolen (Jaartal: 1860) geleverd
door de ijzergieterij van Wall Bake
aan de Bemuurde Weerd OZ ??
ter vervanging van de rosmolens
waarvan de eerste geplaatst in
1826.

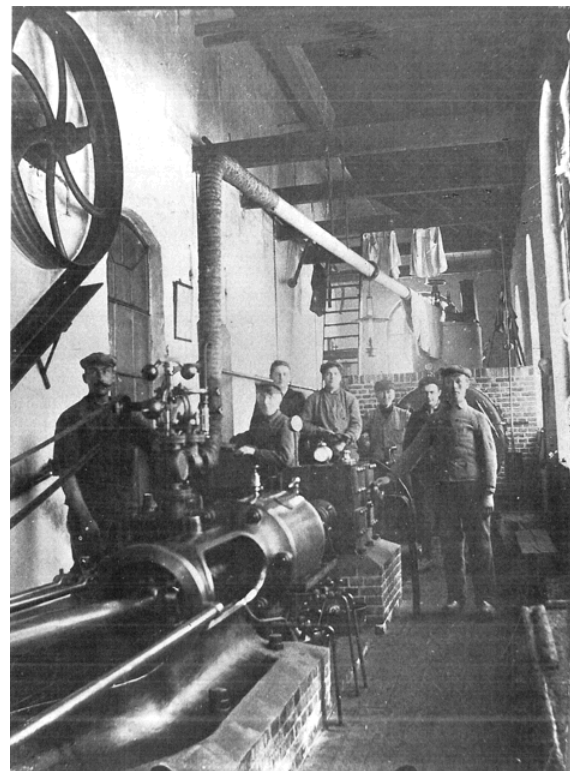
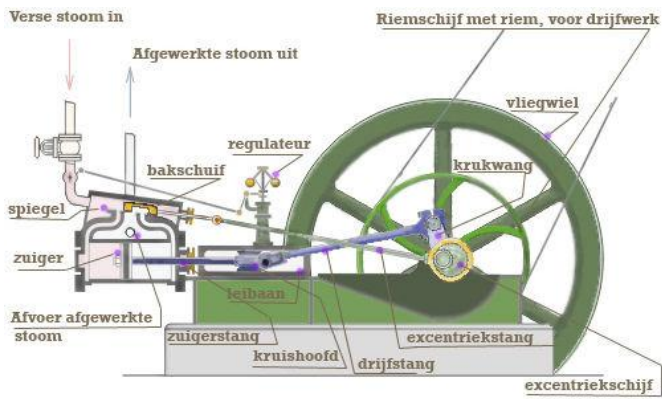

Foto van elders. Het type stoommachine bij
TRIP is nog niet bekend.

Een stoommachine heeft een krukas en een vliegwiel die gekoppeld is aan dezelfde as als de krukas. De lagering van de krukas is meestal op 2 stenen poeren die op een afstand van 80-100 cm van elkaar staan, 60-80 cm boven de vloer. Als aan de ene kant heeft de krukas gezeten en aan de andere kant moet u de put voor het vliegwiel kunnen vinden. Het vliegwiel was wellicht 300 – 400 cm in doorsnede en moest dus wel in een, meestal gemetselde, put lopen die 150-250 cm diep is geweest. Als u dat kunt vinden weet u zeker waar de stoommachine stond opgesteld. Als uw schatting van 150 jaar juist is dan zou het een balans machine geweest kunnen zijn en moet de zware fundering van de balans kolommen gevonden kunnen worden. Was het al een liggende machine dan is het fundament van de stoommachine misschien nog aanwezig op 300-400 cm vanaf de krukas fundering. Dat zal dan een rechthoekige fundering zijn. Bij een balans machine is deze meestal rond omdat de cilinder rechtop stond. De afstand krukas fundering, balanskolom fundering en cilinder fundering zitten dan op gelijke afstanden. **Jan van de Veen, www.stoomwerktuigen.nl**

“Een Middeleeuwse (fraaie) roosterfundering: een constructie waarbij een houten raamwerk is volgeheid met palen als ondersteuning van muurwerk. Dit type fundering was vooral in de 15de en 16de eeuw in gebruik”. (Jerzy Gawronski, hoofd Archeologie, Amsterdam).

21) Tufsteen is een enigszins poreus gesteente van vulkanische oorsprong. Tras is gemalen tufsteen. Het wordt onder toevoeging van kalkbrei in trasmolens tot een hydraulische mortel gemalen, dat de eigenschap heeft onder water steenhard te worden. Tot bouwstenen verwerkt, is het voor waterwerken zeer gezocht. Het wordt o.a. gevonden in de Eifel, bij Andernach en bij Napels. — Op de kwaliteit van deze bouwmaterialen, waaronder nog wel eens minderwaardige soorten voorkwamen, hield van gemeentewege in de dertiger jaren een „keurmeester van Deutsche tras en buitenlandsche nieuwe duifsteen” toezicht.

22) In beweging gebracht door paarden. Later door een stoomtrasmolen vervangen.

A: Fundering ketel B: schoorsteen van vm. kalkbrandoven) of gedeelte vloer vm. ros -molen of vloer onder de molenstenen. Alles was gesitueerd in een hoge lange schuur o-w